

Un tast de... 'La companyia nòrdica',
d'Albert Vilaró PUNT DE VISTA. Planes 4 i 5

Protagonistes M. Lladonosa i G. Öztürk,
Investigadores en Ciències Socials Nacional. Planes 00 i 00

EL PUNT AVUI +

1,20€

DILLUNS • 31 d'agost del 2020. Any XLV. Núm. 15468 - AVUI / Any XLII. Núm. 14338 - EL PUNT

NACIONAL

P6, 7

Peatges amb data de caducitat

L'autopista del Maresme, part de la C-33, l'AP-7 i l'AP-2 **seran lliures** en un any
La Generalitat insisteix a implantar **la vinyeta** per finançar-ne el manteniment

Una dona col·loca les taules amb la distància de seguretat establerta en un institut de Milà, aquesta setmana passada ■ MATTEO CORNER / EFE

El món torna a l'escola

Com s'ho fan als principals països en la reobertura dels centres

EUROPA - MÓN Planes 18 a 21

L'ESPORTIU

LaLiga ratifica la clàusula de 700 milions de Messi

Els advocats del jugador sostenen que ja no és vàlida i que és lliure de marxar

L'agost acaba amb el mateix risc de contagi del virus que a l'abril

Torra demana als Mossos "màxima severitat" amb qui no compleixi les mesures

NACIONAL. Plana 10

Una nova nit de protestes a Portland acaba amb un altre mort

Trump viatjarà demà a Kenosha enmig de les mobilitzacions socials pel cas Blake

EUROPA - MÓN. Plana 23

Els regidors metropolitans del PDeCAT estripen el carnet

L'exconseller Lluís Puig també marxa com a reacció a la denúncia per la sigla

NACIONAL. Plana 8

PUNT DE VISTA

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

Conselldelectors:

Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Keep calm

David Portabella

Negrín no va a la Diada

Falten onze dies per a la Diada i José Medina, ànima de la Fundació Juan Negrín, té la gentileza d'escriure des de Las Palmas amb una primícia: el científic i president del Consell de Ministres de la República no va a la Diada i no per falta de ganes. L'11 de setembre del 1941, Llar Catalana (22 d'Inverness Terrace, Londres) li escriu: "Volgut amic: Amb motiu de l'Onze de Setembre els catalans que ens trobem a Anglaterra hem organitzat un acte de commemoració al Holborn Hall de Londres diumenge 14 a les quatre de la tarda. Seria per nosaltres un gran honor que hi poguéssiu assistir [...]. Una viva satisfacció poder llegir una salutació del president del govern de la República dirigida als catalans." Dos dies després, la resposta: "Serveixin aquestes línies, no només d'excusa a la meua absència sinó d'adhesió sentida a la commemoració de la festa de l'11 de setembre, un dia en què per última vegada l'any 30, en companyia del meu inoblidable amic el President Màrtir Lluís Companys i la resta d'autoritats de la Generalitat, vaig tenir ocasió de retre tribut davant l'estàtua de Rafael de Casanova." A Negrín li dol no usar el català: "Envejo el meu país d'origen i autor de *Terra baixa*", Àngel Guimerà. "La proesa del conseller en cap Casanova invitant els barcelonins a sucumbir sota les runes abans que permetre l'entrada de les tropes de Felip V em porta a la memòria el *No pasarán* a Madrid dos segles després [...]. Amb un *Visca Catalunya* els saludo amistosament", s'acomiada. Negrín no hi va poder anar el 1941, però el conservador del seu llegat no volia faltar a la cita i regala un paper històric.

EDITORIAL

El retorn a l'escola, un repte mundial

La represa del curs escolar és el gran repte immediat no solament del govern català, que també, sinó dels governs de tot el món. Un simple repàs de com ho estan afrontant els diferents països del nostre entorn ens mostra que ens trobem davant d'un desafiament colossal. I, no cal ni dir-ho, si posem la mirada en espais més allunyats del planeta com els Estats Units, Amèrica Llatina, el Pròxim Orient, Àfrica o Àsia. Un desafiament que tothom coincideix a catalogar de transcendental, però que cada estat aborda de manera diferent. Les recomanacions de l'OMS són tan genèriques que semblen més una apel·lació al sentit comú que el resultat d'una

anàlisi científica. Només demana prudència davant la propagació del virus i defensa l'obertura de les escoles si la transmissió és baixa en la comunitat i si la vigilància epidemiològica, el rastreig de contactes i la sanitat són bons.

No només no hi ha un pla únic, o general, per al retorn a les escoles i instituts, sinó que la represa ja s'ha iniciat, o és a punt de fer-ho, amb mesures que són fins i tot contradictòries entre si, segons cada indret. Alemanya ha engegat per tongades, d'acord amb el seu sistema federal, Bèlgica comença dimarts amb mascaretes per als majors de dotze anys i sense excursions, Dinamarca i No-

ruega aposten per normalitzar l'ensenyament, Finlàndia conserva les restriccions, a Suècia, les escoles no han tancat mai, a Escòcia no preveuen distància de seguretat i les mascaretes són voluntàries i a Anglaterra, que comencen el 3 i el 4 de setembre, encara no han fet públiques les mesures. Tants caps, tants barrets, per trobar l'equilibri entre dos drets fonamentals com són l'educació i la salut pública, sempre amb un ull posat en l'economia. Preparem-nos perquè, tant aquí com arreu, les mesures aniran canviant i el que observem a escala mundial és probable que es reproduïxi entre diferents territoris de Catalunya o, fins i tot, entre diferents centres escolars.

La vinyeta. Fer

La frase del dia

Pere Aragonès

VICEPRESIDENT DEL GOVERN CATALÀ

“És imprescindible que en els actes de celebració de la Diada es faci prevaldre el criteri sanitari”

Ombres d'agost

Imma Merino

'Mort a Venècia'

Convertit en un músic per Luchino Visconti, adaptant la novel·la homònima de Thomas Mann en què és un escriptor que igualment predica la supremacia del racional en la creació artística, Gustav von Aschenbach (Dirk Bogarde) arriba amb l'albada a Venècia igno-

rant que hi viurà el seu crepuscle anunciat amb la malenconia de l'*adagietto* de la Simfonia número 5 de Mahler. Som a primers del segle XX. A Venècia es propaga una epidèmia de còlera que les autoritats, hotelers i comerciants volen amagar per no incidir negativament en el negoci turístic, de manera que poden fer-se paral·lelismes amb la situació actual sense que hi afegixi res més per la seva evidència. Aschenbach, però, resta a la ciutat perquè, de manera inesperada, ha vist al seu hotel un adolescent, Tadzio, que, confrontant-lo a una manifestació sensible tan poderosa de la bellesa, no només posa en qüestió les seves teories artístiques, sinó que el pertorba d'una manera exultant

que, com si fos un parany, l'arrossega cap a la mort. Visconti no volia que l'interpret de Tadzio, el suec Björn Andrésen, que va ser-li revelat al cineasta en la recerca de qui podria encarnar-lo, llegís la novel·la de Mann. Però el noi ho va fer d'amagat i, en acabar, va dir a Dirk Bogarde (segons aquest va explicar en les seves memòries) que sabia què representava: l'àngel de la mort.

Al final de *Mort a Venècia*, en la seva agonia extasiada mentre contempla la bellesa devastadora de Tadzio, que apunta amb un dit cap a l'horitzó, a Gustav von Aschenbach se li desfà la ridícula màscara del cabell tenyit amb què van voler rejovenir-lo. Notant-se el canvi de la llum i de

l'aire que anuncia la fi de l'estiu, la platja del Lido està quasi deserta, sentint-s'hi com una dona canta una malenconiosa cançó de bressol de Mussorgski, i al Grand Hôtel des Bains s'hi han amuntegat les maletes dels últims estiuejants, a punt de partir, mentre Aschenbach ha emprès el seu darrer i definitiu viatge. Entremig de Tadzio, pletòric dins del mar, i el seu admirador, agonitzant a la platja, s'hi pot veure per uns instants una càmera solitària plantada amb un trípode a la sorra. Les imatges resten més enllà de la mort. Desitjo que, si han llegit aquestes ombres, els hagi arribat almenys una espurna del plaer amb què han sigut escrites. Continuarà.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara. Comercial: Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Eduard Villacé i Josep Sánchez. Webs i Sistemes: Josep Madrenas. Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch. Comunicació: Albert París.

EL PUNT AVUI

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
972 18 64 00. Güell, 68. 17005. Girona

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. Vicedirectors: Emili Gispert i Toni Muñoz. Directors adjunts: Joan Rueda, Miquel Riera i Xevi Sala. Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Carles Sabaté i David Brugué (Nacional), Anna Puig i Núria Astorch (Comarques Gironines), Pilar Esteban (Europa-Món), Xavier Castellón (Cultura i Espectacles), Montse Martínez (Apunts), Pere Gorgoll (Necrològiques), Marcela Topor (Catalonia Today), Manel Lladó (Fotografia), Jordi Molins (Disseny), Ramon Buch (Disseny web), Quim Puigvert (Llengua), Jaume Batchellí (Producció) i Antoni Dalmau (Tancament).

A la tres. David Brugué / dbrague@elpuntavui.cat

Esmicolar

Si fa quinze o vint anys algú hagués pronosticat com seria en l'actualitat l'antiga CiU, poca gent l'hauria encertat. Els convergents, fent pinça amb els democratacristians, tenien el control de pràcticament tot el país. En els cercles polítics es deia que fer-se d'UDC era la millor opció, perquè mai un partit amb tan poca militància havia tingut tant poder i ràpidament et queia algun càrrec. Però, això a banda, el cert és que l'antiga CiU era un mur difícilment franquejable per als seus opositors. Dominaven la Generalitat, la gran majoria d'ajuntaments, diputacions i consells comarcals, tret de la corona metropolitana de Barcelona. Amb la marxa del llavors venerat Jordi Pujol, les tornes van començar a canviar. Artur Mas va aguantar però va ser incapaç d'evitar que Pasqual Maragall i José Montilla fossin presidents.

El país havia canviat i estava en un

“Com es poden entendre amb els socis de govern a la Generalitat si ni entre ells s'entenen?”

punt d'inflexió al qual CiU es va haver d'adaptar; sobretot després de la desastrosa sentència de l'Estatut del 2010. Han passat deu anys des de llavors i s'han tret de sobre el llast d'Unió, però l'experiment de la renovació no ha reeixit. Primer van intentar mantenir la marca, CDC, però els escàndols del finançament irregular ho desaconsellaven. A partir d'aquí van néixer el PDe-

CAT i les trencadisses. La nova marca ha acabat sempre pivotant sobre Junts per Catalunya. No perquè Carles Puigdemont ara hagi agafat les regnes del nou partit polític, sinó des de fa anys. El PDeCAT, per si sol, ha tingut un recorregut poc galdós en el qual han nascut grups, subgrups i grupuscles diversos que només han esmicolat l'independentisme. L'exemple més clar d'aquest divorci entre les parts ha culminat amb una denúncia per la sigla i les estripades generalitzades de carnet.

El pitjor no és que un partit desaparegui. El pitjor és la manca d'unitat i cohesió que suposa en un partit orientat a aconseguir la independència de Catalunya. Com es poden entendre amb els socis de govern a la Generalitat si ni entre ells s'entenen? I el més trist és que, amb aquestes divisions, trencaments i recels, l'única cosa que aconsegueixen és donar arguments als unionistes.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

La plaça Verdaguer de Tarragona

■ Plaça cèntrica, molt bonica. Dedicada a mossèn Cinto, gran escriptor català. Contents d'habitar-hi. Però s'ha de millorar. Hi ha un monument dedicat a la inspiració de Verdaguer. Els nens l'escalen, s'aferran a la musa. Fa anys, la van fer caure. A vegades veiem familiars dels nens que no diuen res quan malmeten espais. I millor no dir res. Potser et cau algun insult.

Les rajoles de la plaça: trencades, brutes. D'un color negrós, greixós; brutícia d'anys. Dels bars que hi ha, crec que només n'hi ha un que faci una mica de neteja diària.

En la brutícia també hi té a veure alguna festa puntual, com la Tecla Tapa: cerveses per terra, plàstics, llaures. No critico les festes!, sinó algunes actituds incíviques. Segons a quines hores del dia, has d'anar amb compte que alguna bici o patinet no et faci caure.

Un dia, i a la una de la matinada!, un partit de futbol, cridant ("vociferando"), ocupant bona part de la plaça. Es repeteix altres dies? A la nit hi ha d'haver respecte.

Els parterres que hi ha, alguna vegada amb cagarades, moltes pixarades. Sembla que s'hi acumula aigua de pluja, potser no drenen bé.

Els bars, per la Covid-19, han augmentat el seu espai. La plaça s'ha convertit en algunes hores en una zona descontrolada, potser incontrolable. Entre unes coses i altres, a vegades, no pots ni passar.

Jo sé que hi ha hagut veïns que han trucat a la guàrdia urbana per inseguretat, brutícia, sorolls a la nit... N'han fet cas? L'Ajuntament ha dit en alguna ocasió que vol tenir Tarragona neta. Ho volen fer? La policia local ha de vetllar també pel respecte i la seguretat. Ho fan sempre?

PEP BARBERÀ
Tarragona

Herois de primera hora

■ Des del cor voldria aplaudir els qui van fer front al coronavirus en posicions de primera fila quan no es coneixia gens el comportament del virus. Personal sanitari i de serveis essencials van arriscar la seva vida en jornades esgotadores sense mitjans de protecció. Sols hi havia ansietat i un risc de contagi per a ells i les seves famílies. El seu esperit de servei i el seu valor professional. Aquests són els primers combatents del coronavirus. Són aquí i a tot arreu els herois de primera hora, són generosos. Són els que donen esperança a un món que embelleix la seva presència.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers (Vallès Oriental)

Sísif
Jordi Soler

De reüll. Cati Morell

Un plaer i fins aviat

Iniciatives com les llistes paritàries a les convocatòries electorals no són feminisme. Són la forma més efectiva de provocar una mirada natural del món quan tothom hi és comptat, desmantlant desigualtats polítiques, econòmiques, socials o jurídiques d'un model social patriarcal que, lluny d'anar contra les dones, va contra la societat. Són una aposta per alguna cosa que d'aquí a un temps hauria de començar a canviar. Però és evident que no hi ha una única via.

En la destrucció de la desigualtat de gènere falten dones que opinin

En el camí cap a la destrucció de la desigualtat de gènere falten dones que generin opinió, dones que assumeixin responsabilitats i que plantin cara a un món que tradicionalment és patriarcal. No es tracta de fer-se valer adoptant els estàndards masculins. Es tracta de posar sobre la taula casuístiques com la direcció de certes

responsabilitats laborals sense renunciar a la família, a ser escoltada sense adjectius, o a manar sense que ningú miri com et queden els pantalons...

En l'ofici d'escriure és més o menys igual. Moltes dones escriuen, poques dones manen. Però que hi hagi dones que generin opinió a les planes dels diaris és clau per canviar la premissa. Gràcies per escoltar-me aquests dies. Ens retrobem dissabte a la contra. Un plaer i fins aviat!

Les cares de la notícia

DIRECTORA DE LA FUNDACIÓ ESPIGOLADORS

Mireia Barba

Racionalitzar recursos

Lluitar contra el malbaratament alimentari mentre s'ajuda persones en risc d'exclusió social és la premissa fundacional d'Espigoladors. A través de l'aprofitament de fruita i verdura imperfectes, donen un cop de mà als que més ho necessiten.

PERIODISTA

Laura Rosel

Un repte titànic

La periodista debuta al capdavant del programa dels matins de la ràdio pública catalana amb el difícil repte de substituir una geganta de la comunicació, Mònica Terribas. La seva professionalitat està constatada, però la connexió amb l'audiència serà fonamental.

DIRECTORA DE L'ALIANÇA EDUCACIÓ 360

Fathia Benhammou

Un curs complicat

Davant l'inici d'un curs escolar que serà atípic, la feina educativa que fan entitats com la que dirigeix Benhammou s'intueix que serà primordial. Sobretot amb la cessió de locals que hauran de fer els ajuntaments i que necessitaran coordinació.

Un tast de... 'La companyia nòrdica', d'Albert Vilaró

La companyia nòrdica

Columna

Autor: Albert Vilaró

Gènere: Novel·la històrica

Pàgines: 267

Preu: 19 €

Albert Vilaró, que l'any 1997 era arxiver municipal de la Seu, va rebre, com a penyora de la vídua d'un paleta col·leccionista d'antiguitats, el dietari d'un soldat prussià que va participar en la Primera Guerra Carlina, Ulrich von Wilamovitz, botànic i violinista. El quadern descriu els fets increïbles que van succeir durant la terrible primavera del 1837. Els va viure amb uns companys de viatge molt singulars: el capità Osinalde, el pare Cebrià, monjo fugit de Montserrat, o l'enigmàtica Mina, que els fa de guia. I també el sanguini brigadier Porredon, el Ros d'Eroles, el príncep Lichnowsky i la Mary Eyre, corresponsal de guerra del 'Pennsylvania Enquirer'.

2 de juny, 1837. Forat de Prats

Tinc la sensació desagradable que em desperten en l'instant mateix en què agafo el son.

—Amunt, va.

Ningú no m'ha advertit que aquesta nit no em deixaran dormir. Potser és un somni, però els somnis no t'estiren la manta i et deixen amb el cul a l'aire. Tampoc no és gens normal que un brigadier et desperti, però començo a entendre que en aquesta guerra tot és possible, i que els límits entre la normalitat i el que és grotesc són imprecisos.

—Capità —diu el Ros—. Teniu temps de rentar-vos la cara i fer una pixarradeta. D'aquí a deu minuts marxeu. El camí és llarg, hi teniu ben bé deu o dotze hores, si no us perdeu, que prou podria ser. Heu de sortir ja. Vestit de civil.

Es veu que les instruccions que han donat De Meer i Urbitzondo especifiquen que s'ha de fer tot amb la màxima discreció. He d'anar lleuger. M'enduré només l'imprescindible: una mica de roba, el dietari, la carabina, les pistoles i el violí, que de cap manera no vull deixar-lo en consigna enlloc. Amb això ja en tindrè prou. I estic content de poder-me posar la capa de pell girada, que en aquesta matinada que s'endevina fresca m'anirà molt bé. L'ordenança em serveix una tassa de moscatell amb aigüerent. Amb això consideren que ja estic a punt de marxa.

Al pati m'esperen dos genets, embolicats amb mantes de viatge, impacients per sortir. M'han preparat una mula torda, gran, que sembla de bona mena, i m'ajuden a carregar-hi les alforges. El Ros baixa a dir-nos adeu. Tusta la gropa de l'animal que va al davant. Ja podem sortir.

—Que Déu us empari. Tireu, va, que és tard.

Els companys de viatge no baden boca. Em col·loquen al centre de la comitiva, no sigui cas que em perdi. La nit és clara, i cavallquem prou lleugers, travessant boscos, superant barrancades, jo mig endormiscat damunt de la mula, que segueix el cap de partida sense que hagi de fer servir les regnes. Una òliba enorme, blanquíssima, ens sobrevola durant una bona estona, com si ens escortés, amb uns udols que m'han glaçat la sang. És una presència inquietant, un mal averany. De tant en tant, sobretot quan canviem de vessant, un retall de boira ens embolcalla, difumina la llum de la lluna i desapareix tot seguit: anem gairebé a les palpentes dins d'un núvol de claror difusa, fins que, tot d'una, tornem a retrobar el camí i les ombres.

Al cap d'un parell d'hores, coincidint amb un cel que es desperta i ens saluda amb un roig encès, arribem a un port de contorns suaus presidit per una pedra dreta que, amb molta imaginació, diria que representa una figura humana: té les espatlles ben marca-

des, un cap quadrat sense coll, espirals incises al cos i una gran creu gravada al pit, pintada de vermell, potser per treure'n el caràcter maligne que, certament, té. I sí, hi ha un tarteret de pedretes votives a la base.

—Això és l'Home del Cantó. Ja hem fet un bon tros. Ara esmorzarem.

Em sobta la veu que ordena l'aturada, que sí, és de dona, tot i que lleugerament ronca. I no pertany a un home de veu de flabiol, que també podria ser. Mentre deixa que les mulles reposin i mengin una mica d'herba, treu del sarró una bota de vi, una llonganissa i un tros de pa. Ha de ser una dona: té cara —pigallada— de dona, mans de dona pagesa, i no puc evitar de contemplar-la sense dissimular, com si fos una aparició.

—Què collons mireu? —em diu, en adonar-se'n.

Té els ulls de color verd fosc, i una expressió desafiant al rostre, amb un nas llarg i fi, que és marca segura de caràcter, però potser no del tot ferotge.

—Perdoneu-me —mormolo, avergonyit.

Ningú me n'ha dit res. Què hi fa, una dona, allà, de cap de colla? Jove i desvergonyida, amb un aire esmolat. Però que m'han de dir? Tot just acabo d'arribar a la festa i ja m'ho aniré trobant.

—Ja —diu, sense que es digni a mirar-me—. Em dic Mina. I aquest d'aquí és el tinent Serra, Valeri. Al tanto, no me'l feu empenyar, que és el gendre del brigadier.

Mentre ella s'amaga rere uns boixos, suposo que per orinar, el tinent m'ho aclareix.

—La Mina és la millor exploradora que hi ha a la muntanya —diu en veu baixa, perquè no ens senti—. Coneix tots els camins, les dreceres, les fonts, les cases i qui hi viu, com s'hi va i per on es torna. El seu pare era el mític Bastià de ca la Jana, el tractant de bestiar més afuat de la muntanya. Ella el va acompanyar tota la vida, de ben petita, fins que els liberals el van afusellar al començament de la guerra. Es va quedar sola, i el Ros se la va mig afillar perquè no anés fent tombs pel món com el porquet de sant Antoni. Des de llavors s'ha cuidat de fer-nos reconeixements, i de correu, també. És una fura.

Em lleigeix el pensament, tot i que no deu ser difícil i no té, pertant, cap mèrit especial. S'assenyala l'entrecreix i, amb la mà esquerra, fa el gest de les tisoretetes.

—Ni se us acudeixi, capità —m'adverteix—. El Ros us caparia amb unes tenalles de sagnar tocinos. Després no digueu que no us he avisat.

Mentre esmorzem, i vist que haurem de conviure i entendre'ns, fixem quin serà el nostre codi de comunicació: ells em parlaran tota l'estona en català, perquè és l'única manera de treure'n la capa de rovell que em fa sentir tan insegur. En aquesta banda de la frontera no cal dissimular més fent veure que m'és un idioma aliè, i procuraré no uti-

L'autor parteix del dietari d'un soldat prussià que va participar en la Primera Guerra Carlina ■ EPA

litzar més el francès com a crossa. Un cop pres aquest valerós determini, em noto més lleuger, sense haver de tragar un llast d'impostura afegit. I, en el fons, als companys de viatge els fa molta gràcia que parli aquest català tan atrotinat i imperfecte, i aprofito per explicar-los coses de l'àvia i de la mare, i com amb els germans el parlàvem per empenyar el nostre pare, que mai no havia vist bé que haguéssim après aquell idioma de bàrbars, i encara menys que el féssim servir per fotre'ns d'ell. Amb un gran sentit de la caritat, no me'n fan befa, sinó que m'acompanyen i ajuden cada vegada que m'embarbusso o em falten paraules que són fàcils. Parlarem tots a poc a poc i així no prendrem mal. La Mina, malgrat la brusquetat amb què s'ha presentat, s'ho pren prou bé, com un joc.

—Sembles prou eixorivit, gavatxo —diu—. En quatre dies t'haurem ensenyat, ja ho veuràs.

Després de la pausa, que si més no ha servit per trencar el gel, continuem el trajecte en direcció a ponent. Sota un cel tapat, avancem sense pluja. Fa fresca. Entrem tot seguit en un país de pastures, però encara no hi ha ramats; són buides perquè, segons comenta la Mina, aquest any la primavera ha vingut tard i el bon temps es fa esperar, i els pastors no s'arriscaran a pujar les ovelles a la muntanya fins que estiguin segurs que no es congelaran. Seguim per un camí que és ample, de vint passes, limitat per parets de pedra seca, que discorre just pel fil de la

Avançament editorial

Albert Vilaró

Albert Vilaró (andorrà nascut a la Seu el 1964) és historiador de (de)formació i ha construït, llibre rere llibre, un inclassificable i polièdric corpus novel·lístic. Les seves primeres novel·les, 'Les ànimes sordes' i sobretot 'Obaga', són una paròdia dels estereotips de la novel·la negra. Després s'ha centrat en les ficcions en l'Andorra contemporània, com per exemple a 'La Bíblia andorrana' (premi Prudenci Bertrana). Amb la ucronia 'Els ambaixadors' va guanyar el premi Josep Pla 2014.

carena. És la carrerada Gran, diu la Mina, i per aquí desfilaran milers i milers d'ovelles que puguen de la plana, on passen l'hivern, així que faci una mica de bo. Sense pastors ni bestiar, el panorama és desolat. No hi ha ni una ànima, i només ens acompanyen quatre pins mal comptats que intenten pujar rectes malgrat les ventades.

Em diuen que és un territori que controlem nosaltres, però cal reconèixer que és molt fàcil dominar el no-res i que poc profit se'n pot treure de la possessió del buit. A l'hora de dinar fem cap a un poble que es diu Taús, on hi ha un petit destacament que ens rep amb alegria, perquè som la distracció de la setmana o del mes, o potser de l'any. Ens entaulem amb ells i compartim el ranxo, una mena de sopa camperola tan espessa i grassa que hi podríem ballar al damunt sense enfonsar-nos-hi. Responen a les preguntes del tinent Serra, que han estat formulades com aquell que no hi dona importància, el sergent que està a càrrec de l'escamot ens ha dit que no sap res del que ha passat al correu de Talarn, només que els han trobat cap a la banda de Prats, però ens quedem amb la impressió incòmoda i potser comprensible que no gosa explicar-nos-ho. Que ja ens ho trobarem.

Ens afanyem: queda encara un bon tros de camí i el dia, tot i que hi ha moltes hores de claror, se'ns farà curt. La Mina, per distreure'ns, ens canta els noms dels llocs per on passem, com si fos un cotxer de diligència que recita d'esma les parades del trajecte. Prat d'Orient, cap de Boumort, Plandellet, la roca de Senyús.

El paisatge no s'assembla a res que hagi vist abans. És com si la natura volgués mostrar-me un catàleg de la seva grandesa. Muntanyes amb uns plegaments forçats, roques de calç blanca i vetes negres

d'esquistos, una vegetació que s'arrapa a les esclertes, que creix verdíssima als canals i als torrents i que es resigna a l'aridesa en la resta.

Després d'avançar un parell d'hores entre cims i colls, la Mina assenjala una canal molt dreta, per on se suposa que baixarem a la vall que carenegem des de fa estona. Les mules pateixen durant el descens, però tot el que té un final és suportable. Ja hi som.

Al peu de la canal ens espera una patrulla de soldats de la reina. Amb els seus uniformes, el corretjam il·lustrós i els bigotis de pinxo de ciutat, són els primers enemics que veig. En condicions normals, se suposa que hi hauríem d'haver combatut amb les armes, però ens reben amb molta cortesia.

—Senyors, ja pensàvem que no arribaríeu avui—diu l'oficial de més graduació, un tinent—. Gairebé ens cau la nit a sobre. Ja podeu descavalcar. És aquí mateix.

Baixem. La mula de la Mina clava un bot de pernes a l'aire, adreçat a una amenaça invisible. Les muntures es queden immòbils, amb les orelles baixes, fetes un sac de nervis. D'alguna manera saben que han arribat a la fi del trajecte, i no volen continuar més enllà. En aquella primera hora del vespre, que és quan totes les criatures aprofiten per manifestar-se abans no s'instal·li la foscor, hi plana un silenci espès, com el que es percep de matinada, just al moment abans de l'alba.

El bosc calla.

L'oficial ens ofereix una petaca de pel·tre.

—Un tragueta, abans de baixar. Facin-me cas. Són aquí.

Cap de nosaltres no beu. No hi ha prou confiança. I si ens enverinen? L'oficial s'arrossa d'espatlles. Assenjala una petita fondalada, sense arbres, al mig del bosc i a tocar del camí.

—El correu de Talarn—diu—. Van sortir d'Organyà fa una setmana justa. I els vam trobar aquí fa cinc dies, quan vam sortir a buscar-los en veure que no arribaven.

La fullaraca de la roureda que envolta la clariana esquitxa de tons torrats una dotzena de soldats morts. Decapitats. Disposats en cercle, amb els peus cap a l'exterior, les mans sobre el pit, els colls segats al centre i els caps al mig, disposats en forma de piràmide.

—Jesús, Josep i Maria.—La Mina se senya. En un instant ha perdut el color de la cara.

M'he de repenjar en un roure per no caure rodó. El tinent Serra es queda ressagat, amb la resta de soldats, i s'ho mira des de la part alta del talús. Ell no es mourà d'allà. I jo, què se suposa que he de fer? A baix, vora els cossos, hi ha un personatge que pren mides als colls amb una cinta de sastre, i n'apunta els resultats en una llibreteta. Ara sí que em ve de gust un glopet d'aiguardent. El tinent, previsor, no ha desat la petaca. Bec d'esma; és un licor infernal i me'n penedeixo, perquè és evident que la poca presència d'ànim que em pugui proporcionar l'alcohol no em servirà de res davant d'aquest espectacle.

Faig el cor fort per baixar. Són morts, ben morts, penso, no em faran res, són difunts. La missió que m'ha estat encomanada és, en principi, esbrinar què ha passat, assenjar-ne els responsables si és possible i assegurar-me que reben una

sepultura decent. Però allò supera tot el que hauria pogut imaginar.

L'home de la cinta es presenta. És baixet, apersonat, d'ulls foscos i vius. Porta botes altes, uns pantalons bombatxos d'uniforme i una levita grisa.

—Capità cirurgia Osinalde.

—Capità Von Wilamovitz. Ulrich.

—Així, vos sou el prussià de les plantes, que m'han dit. Benvingut. No fa gaire que he arribat.

Com corren les notícies, penso. Se'm queda mirant amb un aire suspicag, com si es preguntés d'on l'han tret, aquest producte d'importació, ves, com si els rebels no tinguessin passerells autòctons. I tot seguit, sense esperar cap altra reacció, continua els seus amidaments. L'he interromput i es fa tard. Jo em quedo clavat com un estaquirot, sense saber què he de fer, i la situació és incòmoda. El capità Osinalde se n'adona, i, sense deixar estar la cinta i la llibreteta, m'il·lustra sobre què pretén fer.

—Com aconseguir que cada cap sigui assignat al seu cos, del qual ha estat separat amb tanta contundència?—es pregunta—. Amb els dos oficials, mireu, encara hi ha probabilitats d'encertar-ho, una de cada dues, però amb la classe de tropa és més difícil, perquè les combinacions són moltes. Una de cada deu. Si ho deixem al caprici de l'atzar, provocarem un conflicte enutjós a l'hora de la resurrecció. Però si mesurem amb cura els perímetres, que no els diàmetres, dels colls, potser els podrem emparellar, tot comparant-los. Si no, no se m'acut cap altre procediment raonable.

És un repte purament geomètric. Ho raona sense posar-hi emoció, però és una màscara: li tremola el llavi i sua. Està aterrit i no ho vol reconèixer.

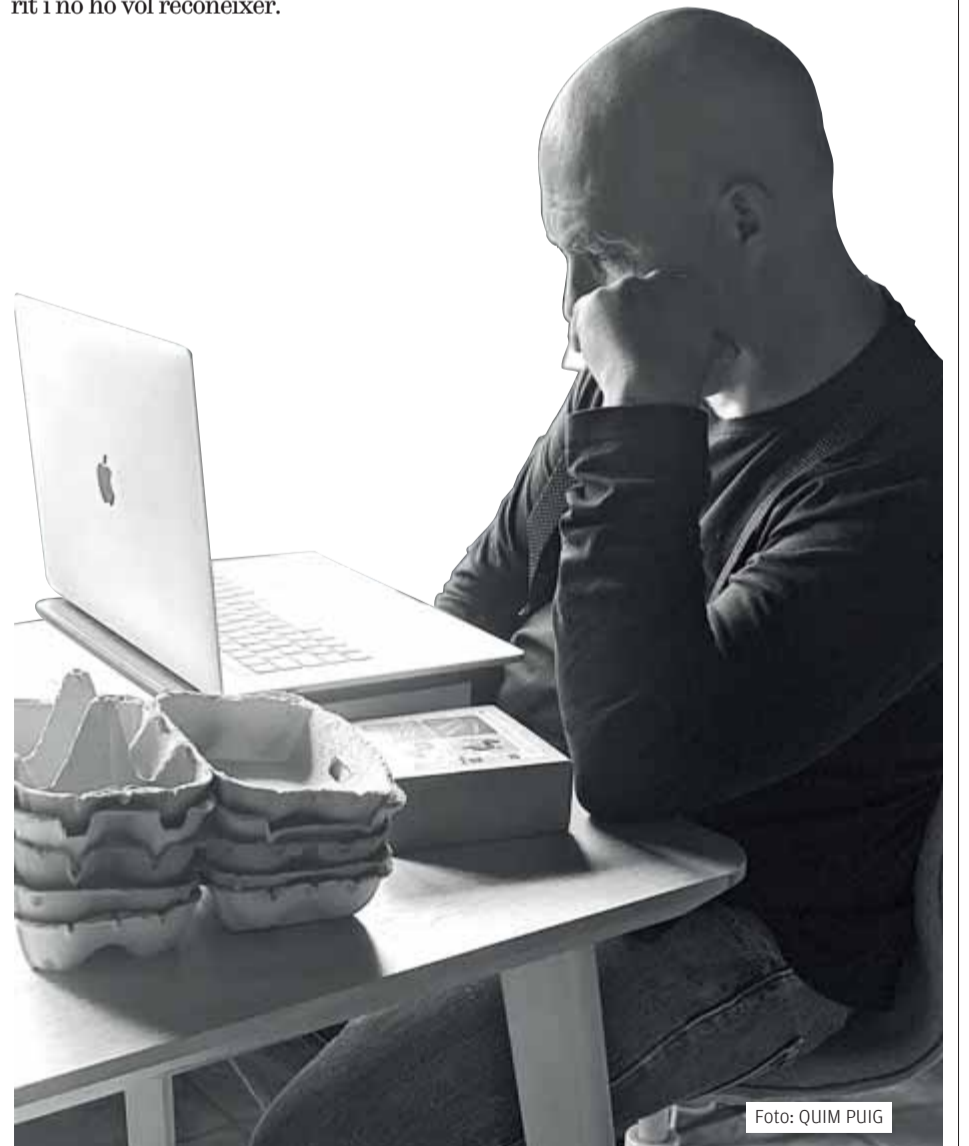

Foto: QUIM PUIG

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

S'accentua la sagnia de baixes d'associats al PDeCAT

Regidors metropolitans del partit estripen el carnet recelosos del pas de portar la nova formació de Puigdemont als tribunals ■ L'exconseller exiliat Lluís Puig també abandona l'organització de Bonvehí

El portaveu del PDeCAT, Marc Solsona, i el responsable de política municipal, Marc Castells, sortint de la seu del partit al juny ■ ACN

Emili Bella
BARCELONA

El devessall de baixes d'associats al Partit Demòcrata no té aturador, sobretot després que s'hagi fet públic que la formació liderada per David Bonvehí ha dut als tribunals el nou partit de Carles Puigdemont per intentar retenir la sigla Junts per Catalunya. Regidors de l'àrea metropolitana de Barcelona de JxCat han estripat el carnet del PDeCAT en considerar "inadmissible"

que la direcció hagi judicialitzat la qüestió i hagi posat els jutges per davant del diàleg. Denuncien que això no concorda amb la "voluntat de sumar" que pregonen i de fer més gran la majoria independentista. En un comunicat, els càrrecs electes municipals de l'entorn metropolità fan una crida a tots els associats del PDeCAT perquè facin el mateix que ells i abandonin el partit.

La formació de Puigdemont troba la direcció de Bonvehí "autoritària" i

critica que el president del partit s'hagi reunit "des de fa mesos" amb alcaldes i grups municipals "d'esquena" als càrrecs comarcals i de vegueria. Hi veuen una "clara manca de respecte" cap al conjunt del PDeCAT.

Els edils afins a Puigdemont, entre què, per exemple, l'exalcaldessa de Sant Cugat del Vallès i vicepresidenta de la Diputació de Barcelona, Carmela Fortuny, retreuen a la direcció de Bonvehí que hagi pres una "decisió de

gran importància", com és la de demandar JxCat, sense consultar-ho a les bases, fet que qualifiquen de nou menyspreu. "És per això que, després de reiterades decisions unilaterals, sense tenir en compte els associats, sense escoltar els presos polítics i exiliats, en la seva voluntat de sumar esforços en una mateixa direcció, hem decidit que, en data efecte 1 de setembre [demà], els regidors dels municipis metropolitans deixaran de ser associats del

PDeCAT", diu el text.

Justament, un d'aquests exiliats, l'exconseller de Cultura Lluís Puig, ha estripat el carnet, aquest cap de setmana. "M'acabo de donar de baixa del PDeCAT per les decisions preses per l'executiva que no s'adapten al mandat de l'assemblea ni del consell nacional [de transitar cap a JxCat]", piulava en un missatge calcat al dels cinc senadors de JxCat que van donar-se de baixa, dissabte, del PDeCAT. També les

direccions locals del partit a Terrassa i a l'Alt Urgell han fet el mateix pas recentment. "Ja no ens sentim representats per aquesta direcció. Aquest fet no és aïllat, és la suma de decisions i declaracions els darrers mesos sense tenir en compte la veu de l'associat", asseguraven, ahir, els regidors metropolitans. El "menyspreu continu" és el principal motiu adduït pels electes per marxar del partit.

Tots ells fan un "pas inequívoc" al costat del president de la Generalitat a l'exili i la seva nova formació. Aquest "pas ferm i de-

La frase

“Deixo de ser associada del PDeCAT, juntament amb companys de tot l'àmbit metropolità”

Carmela Fortuny
EXALCALDESSA DE SANT CUGAT I
VICEPRESIDENTA DE LA DIPUTACIÓ

cidit" i de forma "massiva" serà la "resposta de rebuig més clara" a la direcció del PDeCAT. "Però també la resposta més clara de suport i compromís amb JxCat, amb el nostre president Puigdemont, els nostres presos polítics i, sobretot, amb el nostre país i la seva ciutadania", hi afegeixen.

La justícia ha de decidir, aquesta setmana, si imposa o no mesures cautelars que impedeixin al nou partit usar la marca JxCat mentre no decideix sobre el fons de la qüestió: si el canvi de mans al registre de partits impulsat per Puigdemont el mes passat es va dur a terme de forma correcta. ■

Tornen els 'Ponts per la Llibertat' de l'ANC

Redacció
BARCELONA

Les assemblees territorials de l'ANC van tornar a omplir ahir els ponts que travessen l'autopista AP-7 amb cartells d'independència i estelades coincidint amb l'operació tornada de les vacances. "Avui hem saludat els que ve-

nien. Hem acomiadat els marxaven. Hem demostrat que hi som perquè no hem marxat mai. Benvinguts a la República Catalana", piulava, per exemple, l'ANC de Quart. L'entitat ja ha començat la setmana d'activitats internacionals prèvia a la Diada. El vicepresident de la Generalitat, Pere Aragonès, va de-

fensar ahir que és "imprescindible" que en els actes de l'Onze de Setembre es faci "prevaldre el criteri sanitari", mentre que el president del Col·legi de Metges de Barcelona, Jaume Padrós, va instar partits i entitats a evitar convocar actes per la Diada "que puguin esdevenir massius". ■

Un dels ponts des d'on les territorials de l'ANC van reivindicar la República ■ TWITTER